

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

**A közérdekű adatkiadás iránti perek néhány fontosabb kérdése a bírói
gyakorlatban**

Szerző: dr. Madarasi Anna

Budapest, 2017. szeptember 20.

I. Bevezető

Az elmúlt évek statisztikai adatai azt mutatják, hogy a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok kiadása iránt indított perek száma ugrásszerűen megnőtt. A Fővárosi Törvényszéken például 2013-ban 151, 2014-ben 114, 2015-ben 215, 2016-ban pedig 237 ilyen ügy indult. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy szinte mindennap érkezik egy közérdekű adatkiadás iránti kereset. Ezek a perek általában gyorsan befejeződnek és a felperesi pernyertesség aránya ebben a pertípusban a legmagasabb. Jellemzően szerkesztőségek, civil szervezetek és politikusok indítják, nagyjából egyenlő arányban ezeket a pereket és megfigyelhető, hogy egyre gyakrabban a közéleti viták során a politikai kommunikáció eszközeként is felhasználják az ezekben a perekben született bírósági ítéleteket. Az elmúlt két évben az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénynek (továbbiakban: Infotv.) több olyan rendelkezése módosult, ami hatással volt a bírósági gyakorlatra is.

Az Alaptörvény VI. cikkének (2) bekezdése alapján mindenkinek joga van a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Tehát a közérdekű adatok természetes élettere a nyilvánosság. Ezekhez az adatokhoz való hozzáférés garanciális jelentőségű, az adatok kiadása iránti kérelmek magas szintű jogszabályokban jogként, az érintett szervek és szervezetek számára kötelezettséggé kerül meghatározásra. A közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapvető jog egyik legfontosabb indoka a közsféra átláthatóságának biztosítása.

Az Alkotmánybíróság a 34/1994. (VI. 24.) AB határozatban kimondta, hogy „a közérdekű adatok megismeréséhez való alkotmányos jog, mint a kommunikációs alapjogok egyik nevesített joga nem korlátozhatatlan alapjog ugyan, de a szabad véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlásának egyik feltételeként és annak részeként kitüntetett alkotmányos védelemben részesül. Ez azt jelenti, hogy az információszabadságot korlátozó törvényeket is megszorítóan kell értelmezni, mert az információszabadság, a közhatalom gyakorlásának nyilvánossága, az állam és a végrehajtó hatalom tevékenységének átláthatósága, ellenőrizhetősége feltétele a bírálat jogának, a kritika szabadságának, a szabad véleménynyilvánításnak”

Az alaptörvényi szintű szabályozás mellett a közérdekű adatok fogalmát, ezek kiadási kötelezettségét, annak feltételeit, az e kötelezettség alóli kivételeket, valamint a részletszabályokat a 2011. évi CXII. tv. az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról tartalmazza. A joggyakorlatra ezen túl hatással vannak az Alkotmánybíróság vonatkozó határozatai, az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlata, illetve a Nemzeti Adatvédelmi és Információs Hatóság idevonatkozó tevékenysége is.¹

Az információszabadság valamennyi állami szervezet gazdálkodásával és működésével kapcsolatos adat nyilvánosságának az érvényre juttatását jelenti. Az állami adatgazdák körébe a kormány és a központi államigazgatási szerveken túl az önkormányzati szereplők és minden közfeladat ellátásával megbízott szervezet, valamint az állammal szerződő piaci szereplők is beletartoznak.² Az Infotv 2014-ben hatályba lépett módosítása alapján az a természetes személy, jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki az államháztartás alrendszerébe tartozó személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesít is köteles tájékoztatást adni az előbbi jogviszonnyal összefüggő közérdekű nyilvános adatról (27. § (3a) bekezdés).

Az Infotv. 3.§ 5. pontja meghatározza a közérdekű adat fogalmát, „amely az állami vagy helyi önkormányzati feladat, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.”

Az Infotv. 3.§ 6. pontja pedig a közérdekből nyilvános adat fogalmát úgy definiálja, hogy ilyen minden „a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli Például

---

¹ Dr. Baka András: A közérdekű adatok kiadása, Forum Sententiarum Curiae 2017/1. 13. o.

²Dr. Péterfalvi Attila: Adatvédelem és információszabadság a mindennapokban, HVG Orac 2012 118. o.

ilyen adat az állammal szerződő, kötelezően igénybe veendő szolgáltatást - személyszállítás, kéményseprés - nyújtó cégek tevékenységére vonatkozó adat.

A jogszabály azonban bizonyos esetekben korlátozza a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismerhetőségét. Nem ismerhetőek meg a minősített adatok. Az adat megismeréséhez való jog korlátozható

- honvédelmi, nemzetbiztonsági, környezet- vagy természetvédelmi, központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből,
- bűncselekmények üldözése vagy megelőzése érdekében, környezet- vagy természetvédelmi, központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből,
- külügyi kapcsolatokra, nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatokra, bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásra és a szellemi tulajdonhoz fűződő jogra tekintettel,
- uniós jogszabály alapján az EU jelentős pénzügyi - vagy gazdaságpolitikai érdekére tekintettel.

A közérdekből nyilvános adatok megismerhetősége korlátozható akkor is, ha annak kiadása üzleti titkot sért. Az Infotv-ben meghatározott feltételek esetén a közfeladatot ellátó szerv döntéshozatala során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat megismerhetősége is korlátozható.

A 2015-ben hatályba lépett jogszabályváltozás alapján az adatigénylés teljesítéséért az adatkezelő költségtérítést állapíthat meg. A 301/2016. (IX. 30.) Kormányrendelet a közérdekű adat iránti igény teljesítéséért megállapítható költségtérítés mértékéről, pontosan és részletesen meghatározza az adatigénylések teljesítésekor megállapítható költségtérítés összegét, ami az adathordozók (papír alapú másolatok és elektronikai adathordozók), a kézbesítés és a munkaerő ráfordítás költségeiből adódik össze. Tételesen, adathordozó fajtánként meghatározza a költségtérítés maximális összegét. A munkaerő ráfordítással kapcsolatban meghatározza azt is, hogy az igényelt adatok közzéadásában milyen munkavégzés vehető figyelembe.

II. Jogérvényesítés

Ha a közérdekű adatot kezelő szerv az adat kiadását megtagadja vagy elzárkózik tőle, akkor a sérelmet szenvedett személy az Alaptörvényben biztosított jogát az Infotv-ben foglaltak szerint juttathatja érvényre. Az adatigénylő kérheti az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összegének a felülvizsgálatát is. Az elutasítást, illetve a költségtérítés megállapítását követően dönthet úgy, hogy először a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz fordulva kéri az elszenvedett sérelem jóvátételét, és ennek eredménytelensége esetén pedig bírósághoz fordul. De választhatja azonnal is a bírósági peres utat. A jogérvényesítés párhuzamos módja azonban kizárt.

1. A kereseti kérelem

Fontos kiemelni, hogy a közérdekű adatkiadás iránti per tárgya az eredetileg, a közfeladatot ellátó szervhez benyújtott adatigénylésről való döntés. A peres igény elbírálásakor a személyes motiváció, vagy érdek, az igény köznapi értelemben vett „miértje” alapvetően nem képezi vizsgálat tárgyát. A személyes indítók vizsgálata a közérdekből nyilvános személyes adatok kiadása iránti pereknél merülhet fel inkább, hiszen ezek az adatok alkalmasak lehetnek egyes személyek tulajdonságainak, képességeinek az azonosítására.

A közérdekű adat kiadása iránti perben a bíróság az adatigénylés megtagadásának a jogszerűségéről dönt, ezért a kereseti kérelemnek igazodnia kell az alperesnek korábban megküldött adatigényléshez, az abban foglaltaknál terjedelmében legfeljebb csak kevesebbet kérhet az igénylő. Célszerű már az adatigénylés iránti kérelemben pontosan megjelölni az adatokat, mert általánosságban megfogalmazott vagy pontatlan kérelem esetén az adatkezelő sem tud eleget tenni a kötelezettségnek. Gyakorlati tapasztalatunk, hogy a pontatlan kérelem nem alkalmas sikeres közérdekű adatigénylésre. Ezekben a perekben a felperesnek csak az adatigénylés tényét és az arra adott választ, illetve a válaszadás elmulasztását kell megjelölnie.

Az adatigénylést közérthetően és az igénylő által kért módon, illetve formában kell teljesíteni. Ha például az adatigénylő elektronikus formában kérte az adatok megküldését és az adatkezelő lehetőséget biztosít a kért adatok kijegyzetelésére, akkor nem megfelelően teljesítette az adatigénylést. Az Infotv. 30.§ (2) bekezdése megfogalmaz egy kivételt a fenti szabály alól, ugyanis ha a kért adatot már elektronikus formában nyilvánosságra hozták, akkor az adatkiadás iránti igény teljesíthető annak a nyilvános forrásnak a megjelölésével, amely az adatot tartalmazza.

Ha a kiadni kért adatok olyan személyes adatokat is tartalmaznak, amelyek az adatigényléshez fűződő közérdek szempontjából semlegesek (pl.: dolgozók neve, lakcíme, adószáma, munkabére), akkor a bíróság rendelkezhet úgy, hogy az adatkezelőt a közérdekű adatok kiadása során kötelezi a személyes adatokat felismerhetetlenné tételére. Az Infotv. 3. § 2. pontja határozza meg a személyes adat fogalmát: „az érintettel kapcsolatba hozható adat - különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret - valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. Az érintetti fogalmat a 3. § 1. pontja rögzíti, mely szerint „érintett bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy - közvetlenül vagy közvetve - azonosítható természetes személy. A személyes adatok felismerhetetlenné tételére kötelezés során egy fontos szabály, hogy az Infotv. 4. § (3) bekezdése szerint a személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg a kapcsolata az érintettel helyreállítható.

2. A peres felek

Az Infotv. alapján bárki igényelheti a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférést: természetes és jogi személyek vagy azok szervezeti egységei (pl.: szerkesztőségek) egyaránt. A bíróságnak nem kell vizsgálnia, hogy az adatkérő miért szeretné megismerné az adatot és milyen módon kíván élni a közérdekű adat megismerésére és terjesztésére vonatkozó jogával.

A pert az igényt elutasító ellen kell indítani. Az Infotv. 2014-ben hatályba lépő módosítása alapján a közfeladatot ellátó szervek mellett, közérdekből nyilvános adat kiadása az államháztartás alrendszerébe tartozó személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesítő természetes személytől

vagy szervezettől is kérhető, ezzel a jogviszonnyal összefüggésben. A perben tehát fél az is lehet, akinek nincs perbeli jogképessége. Ez azonban az ügyben hozott határozat végrehajtása során a gyakorlatban felvet nehézségeket.

Az adatkezelő az Infotv. 29. § (1a) bekezdésére figyelemmel nem köteles eleget tenni az ún. „notórius“ adatigénylésnek, azaz annak a kérelemnek, amelyet azonos igénylő, egy éven belül, azonos adatkörre vonatkozóan kér, feltéve, hogy a kért adatokban nem történt változás.

3. A határidők

Az adatkezelőnek az igény beérkezésétől számított 15 napon belül kell eleget tennie a kérelemnek, amely előterjeszhető szóban, írásban vagy elektronikus úton. Ez a határidő egy alkalommal, 15 nappal meghosszabbítható.

Szükséges kiemelni, hogy a pert az igény elutasításának közlésétől, illetve a válaszadásra nyitva álló határidő eredménytelen elteltétől, vagy a költségtérítés megfizetésére vonatkozó határidő lejártától számított 30 napon belül kell megindítani az igényt elutasító adatkezelő ellen. Ez anyagi jogi határidő, tehát a keresetlevélnek ezen a határidőn belül kell megérkeznie a bíróságra. A gyakorlatban rendszeresen előfordul, hogy az adatkezelő a keresetindítási határidőn túl mégis megküldi a nemleges válaszát az adatigénylőnek. Fontos hangsúlyozni azonban, hogy ez nem befolyásolja a keresetindítás lehetőségét, azaz nem a válasz megérkezésétől kezdődik a perindításra nyitva álló határidő. Ha a kérelmező először a NAIH-hoz fordult és ott tett bejelentést, akkor a Hatóság eljárásáról szóló értesítés kézhezvételét követő 30 napon belül lehet pert indítani. A bíróságnak a közérdekű adat kiadására iránti pereket soron kívül, azaz 2 hónapon belül kell tárgyalniuk.

III. A bírói gyakorlatban legtöbbször előforduló adatkezelői védekezések

1. A „közpénz jelleg” vitatása

Azzal kapcsolatban, hogy a kiadni kért adatok közérdekű adatnak minősülnek-e, illetve az adatkezelő közfeladatokat ellátó szerv-e, a közelmúltban több perben is megjelenő alperesi védekezés volt a közpénzek „közpénz jellegének” a vitatása, amellyel a közvélemény és a sajtó is sokat foglalkozott. Ennek a kérdésnek a tisztázása a közelmúltban számos közérdekű adatkiadás iránti perben is döntő jelentőséggel bírt.

A teljes mértékben állami tulajdonban álló, közfeladatot ellátó szerv által létrehozott alapítványokkal szemben indított perekben hivatkozott adatkezelő először arra, hogy valamely a nemzeti vagyonból, állami pénzből kapott juttatás közpénz jellege bizonyos körülmények között - például egy alapítványnak történő vagyonrendeléssel - megszűnik. Így az alapítvány gazdálkodásával kapcsolatos adatok nem tekinthetők közérdekű adatnak, ezért ezeket az alapítvány nem köteles kiadni.

Ehhez hasonlóan az adatkezelők a társasági adó rendszerébe az 1996. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Taotv.) 22/C. §-ával bevezetett, a látvány-csapatsportoknak nyújtott támogatás felhasználására vonatkozó adatok kiadása iránt indított perekben is arra hivatkoztak, hogy mivel nem látnak el közfeladatot, ezért nem is kezelnek közérdekű adatokat.

Ezekben az ügyekben a bíróságnak általában először abban a kérdésben kell állást foglalni, hogy a kiadni kért adatok közérdekű adatnak minősülnek-e. Ebben a körben azt vizsgálta, hogy az adatigényléssel érintett adatok közérdekű minőségét megalapozza-e az, hogy a kérelmezett szerv közpénzre vonatkozó adatot kezel.

A Fővárosi Törvényszék több ítéletben is kimondta, hogy az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése szerint a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a

közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok.

Az Alkotmánybíróság a közérdekű adat fogalmával kapcsolatban 8/2016. (IV.6.) AB határozatának indokolásában rögzítette, hogy „A közérdekű adatok körét a törvény preambuluma szerint kifejezetten „az Alaptörvény végrehajtására, az Alaptörvény VI. cikke alapján megalkotott, az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 3. § 5. pontja határozza meg, általános jelleggel. Az Alaptörvény a „A közpénzek“ című fejezetben (39. cikk (2) bekezdés) a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásra vonatkozóan konkrétan rögzíti a nyilvánosság előtti elszámolás, illetve az átláthatóság és a közélet tisztaságának az elvét. Ennek garanciájaként az Alaptörvény kimondja azt is, hogy a közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok. Egy speciális adatkört - függetlenül az adatkezelő személyétől, attól, hogy adott esetben milyen szervtípusba tartozik, milyen jogi formában működik vagy milyen tevékenységet folytat - maga az Alaptörvény minősít közérdekű adatnak.“

A bírósági gyakorlatban közpénznek minősül tehát valamennyi, kizárólagosan állami tulajdonban álló szervezethez az állam által vagy bármilyen más forrásból juttatott pénzeszköz. Figyelemmel arra, hogy a fent említett alapítványok a létrehozó állami szerv feladataival összhangban álló célra, közpénzből jöttek létre, ezért azokat a bíróság több ügyben közfeladatot ellátó szervnek tekintette, amelynek a gazdálkodására vonatkozó adatok közérdekű adatok. A bíróság álláspontja szerint ugyanis a vizsgált jogszabályokból az következik, hogy a jogalkotó célja szerint közérdekű adatnak minősül az olyan vagyona vonatkozó adat, amely az állam bármely szervének akár közvetett tulajdonában áll, vagy amelyre valamely állami szerv rendelkezési joga kiterjed.³

Továbbá a nem állami tulajdonban lévő, de közpénzzel gazdálkodó sportszervezetek esetében - az AB határozatban kifejtettekét is figyelembe véve - a bírósági gyakorlatban nem az adatkezelő személyének vagy működési formájának van jelentősége, hanem annak, hogy a keresettel érintett adatkör közpénznek minősülő vagyona vonatkozik-e. A Taotv. alapján kapott támogatások felhasználására vonatkozóan igényelt adatokkal kapcsolatban a bíróság több esetben is kimondta,

---

³ Fővárosi Törvényszék 25.P.22.577/2015/4. számú ítélete, Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.20.310/2016/10-II. számú ítélete, Alkotmánybíróság IV/1813-6/2016. számú végzése

hogy a kiadni kért adatok közpénz felhasználását érintik, és ezért szintén közérdekű adatnak minősülnek.

Tehát nem az adatkezelő személyének vagy működési formájának, hanem annak volt jelentősége, hogy a keresettel érintett adatkör közpénznek minősülő vagyona vonatkozik-e. Nem számít, hogy a per alperese állítása szerint nem lát el állami, önkormányzati vagy jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot.⁴

A Taotv.-t 2011. július 1. napjától módosította a 2011. évi LXXXII. törvény, amely a 22/C. §-ba iktatta be a látvány-csapatsportok támogatásának adókedvezményét a társasági adó rendszerébe. Magyarország ezt az adókedvezmény formát bejelentette az Európai Bizottsághoz, mint a belső piaccal összeegyeztethető állami támogatást. A Bizottság e területtel kapcsolatos gyakorlata alapján az utánpótlás-nevelés kívül esik az állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályok hatályán. Az Európai Bizottság C(2011)7287 számon úgy határozott, hogy nem emel kifogást, mivel a program részét képező állami támogatás összeegyeztethető az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés (EUMSZ) 107. cikke (3) bekezdésének c.) pontjával. A bíróság több ítéletben kifejtett álláspontja szerint önmagában ebből is megállapítható, hogy ezekben az ügyekben az alperesek állami támogatásban részesültek.⁵

2. Üzleti titok

Az alperesek részéről szintén gyakori hivatkozás, hogy az igényelt adat kiadása üzleti titkot sért. Ilyen esetben az adat megismerése iránti igény összeütközésbe kerül az üzleti titokhoz való joggal. A szabályozás a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: új Ptk.) hatálybalépésével változott és a közérdekből nyilvános adatok köre bővült, míg az üzleti titkot tartalmazó adatok köre szűkült. Az Infotv. 27. §. (3) bekezdésének utaló szabálya a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: régi Ptk.) hatályon kívül helyezésével egy időben módosult, átemelve a régi Ptk. 81. § (3) és (4) bekezdésének szabályait. Az Infotv. korábban csak utalt az üzleti titok megismerése kapcsán a Ptk. szabályaira, e szabályok átemelésre

---

⁴Fővárosi Törvényszék 25.P.20.091/2017/10. számú ítélete

⁵Fővárosi Törvényszék 25.P.20.091/2017/10. számú ítélete

kerültek az Infotv-be azok hatályon kívül helyezésével. Az üzleti titkot, az ahhoz fűződő személyiségi jogot védő szabályok viszont továbbra is a Ptk-ban kaptak helyet, amely egyúttal az üzleti titok definícióját is tartalmazza. A 2:47. § (1) bekezdés értelmében „üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden nem közismert vagy az érintett gazdasági tevékenységet végző személyek számára nem könnyen hozzáférhető olyan tény, tájékoztatás, egyéb adat és az azokból készült összeállítás, amelynek illetéktelenek által történő megszerzése, hasznosítása, másokkal való közlése vagy nyilvánosságra hozatala a jogosult pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekét sértené vagy veszélyeztetné”.

Az Infotv. hatályos szabályozása szerint közérdekből nyilvános adatként nem minősülnek üzleti titoknak a központi és helyi önkormányzati vagy uniós költségvetésből származó pénz felhasználásával kapcsolatos adatok. A jogszabály bizonyos adatok esetén szűkíti az üzleti titokra - mint a kiadás akadályára - történő alapos hivatkozás lehetőségét. A nyilvánosságra hozatal azonban ekkor sem eredményezhet olyan adatokhoz való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okoz. Ebben az esetben az üzleti titokhoz és az információszabadsághoz fűződő jogok összeütközéséről van szó. A nyilvánosságra hozatal aránytalan sérelmet okozó jellegének vizsgálata során annak mérlegelésére van szükség, hogy a konkrét esetben melyik jog védelme az indokoltabb.⁶ A közérdekű adatkiadás iránti per alperesének az üzleti titokra való hivatkozásával összefüggésben azt kell igazolnia, hogy az adatigénylő által kért adatok tartalmazzanak üzleti titoknak minősülő adatot, valamint azt, hogy azok megismerése az üzleti tevékenységének végzése szempontjából aránytalan sérelemmel járna.

Egyes vélemények szerint az Infotv. korlátozást tartalmazó rendelkezései kizárólag a közérdekből nyilvános adatot említik, mint amely megismerésének gátat szab az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelem. A közérdekű adatra e korlátozás nem vonatkozik, így ha a közérdekű adat a jellegéből adódóan beleillik a fent idézett Ptk. definícióba, az közérdekű adati minősége miatt nem minősül üzleti titoknak.⁷

---

⁶ Fővárosi Törvényszék 25.P.22.722/2014/12. számú ítélete és 8.Pf.20.678/2015/4. számú ítélet

⁷ Fővárosi Törvényszék 25.P.20.667/2015/4. számú ítélete, Fővárosi Ítéletgyűlés 8.Pf.20.730/2015/5. számú ítélete

3. Döntés-előkészítés

Gyakori alperesi védekezés a bírósági gyakorlatban, hogy az adatkezelő azért tagadta meg a kért adatok kiadását, mert azok döntés-előkészítésre vonatkoznak és kiadásuk veszélyezteti egy jövőbeli döntés objektív, külső befolyástól mentes meghozatalát. Ezekben az esetekben a perben az adatkezelő köteles bizonyítani, hogy a döntés megalapozását szolgáló adatok kiadása veszélyezteti, hogy külső befolyástól mentesen lássa el a feladatait és hozzon döntést. Az alpereseknek pontosan meg kell jelölniük, hogy a kiadni kért adatok mely kérdéssel kapcsolatban és mely időszakban meghozott döntés meghozatalára volt vagy lehet befolyással. A bírósági gyakorlatot vizsgálva, megállapítható, hogy erre vonatkozóan, az üzleti titokhoz hasonlóan, a felperesek túlnyomórészt csak általánosságokat és feltételezéseket fogalmaznak meg, általánosságban hivatkoznak bizonyos feladat- és hatáskörökre, a nyilvánosság-korlátozását indokoló körülmények pontos megjelölése és bizonyítása helyett.⁸

4. Az átfogó, tételes, számlaszintű adatigénylés

Az átfogó, tételes, számlaszintű ellenőrzésre irányuló adatigénylés joggal tagadható meg. A közérdekű adatigénylés célja ugyanis nem a közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatokat kezelő adatgazdák átfogó gazdasági ellenőrzése. Ennek a feladatnak az ellátására vannak meghatározott szervek. Ha az adatigénylő több szerződést, számlát vagy egy adott ügylethez kapcsolódó átfogóbb jellegű adatokat szeretne megismerni, akkor is a tárgykör pontos megjelölésével, vagy időbeli korlátozással kérhet adatot. Például egy meghatározott időszakot vagy azt konkrét ügyletet kell megjelölnie, amelyhez kapcsolódó valamennyi dokumentumot szeretne megismerni.

5. Az adatkiadással felmerülő nehézségek

A gyakorlatot vizsgálva megállapítható, hogy rendszeres adatkezelői védekezés, hogy az adatigény szerinti adatösszesség nem az igényelt formában áll rendelkezésre és annak létrehozása csak jogszerűtlen adatfeldolgozással lehetséges, mert például a feldolgozandó adatok személyes

---

⁸Fővárosi Törvényszék 25.P.22.722/2014/12. számú ítélete és 8.Pf.20.678/2015/4. számú ítélete

adatoknak minősülnek vagy a kért adatok létrehozása aránytalan nehézséggel járna. Ilyen esetben bírói mérlegelés kérdése annak megítélése, hogy az adatigénylést az adatkezelő aránytalan nehézség nélkül képes-e teljesíteni. Az adott ügyben egyedileg kell vizsgálnia a bíróságnak, hogy az adatigénylés teljesítése milyen mértékű idő ráfordítást és humán erőforrást igényel, illetve milyen költségekkel jár. Az igényelt adatok rendkívüli mennyiségére történő alperesi hivatkozás a gyakorlatban például abban a körben foghat helyt, hogy a bíróság hosszabb az általános szabályoknál hosszabb teljesítési határidőt biztosít az adatigénylés teljesítésére.⁹

6. Hivatkozás minősített adatra

Ha a közérdekű adat kiadását az adatkezelő azért tagadta meg, mert az a minősített adat védelméről szóló törvény szerinti minősített adat, akkor az Infotv. 2015. július 16-tól hatályba lépett módosítása folytán, a 31. § (6a) bekezdésére figyelemmel a bíróság köteles kezdeményezni a NAIH titokfelügyeleti hatósági eljárását és a per tárgyalását felfüggeszteni. A titokfelügyeleti hatósági eljárás határideje két hónap, ami 30 nappal meghosszabbítható.

IV. Az Infotv. 2018. január 1-től várható változása

Az új Polgári Perrendtartás (továbbiakban: Pp.) hatálybalépésével várhatóan módosulnak az Infotv - ben a bírósági jogérvényesítésre vonatkozó hatásköri és illetékességi szabályok. Az Infotv. 22.§ (3) bekezdése várhatóan úgy változik, hogy „a pert az érintett - választása szerint a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes törvényszék előtt is megindíthatja.

A 31. § (5) bekezdése helyébe pedig a következő rendelkezés lép: „Az országos illetékességű közfeladatot ellátó szerv ellen indult per kivételével a per a járásbíróság hatáskörébe tartozik, és arra a törvényszék székhelyén lévő járásbíróság, Budapesten a Pesti Központi Kerületi Bíróság illetékes. A bíróság illetékességét az alperes közfeladatot ellátó szerv székhelye alapítja meg”.

---

⁹ Fővárosi Törvényszék 25.P.22.722/2014/12. számú ítélete és 8.Pf.20.678/2015/4. számú ítélete

Felhasznált irodalom:

Dr.Baka András: A közérdekű adatok kiadása, Forum Sententiarum Curiae 2017/1. 13. o.

Dr.Péterfalvi Attila: Adatvédelem és információszabadság a mindennapokban,HVG Orac 2012,118. o.

Felhasznált jogszabályok jegyzéke:

Magyarország Alaptörvénye

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény

301/2016. (IX. 30.) Kormány rendelet

8/2016. (IV.6.) AB határozat

34/1994. (VI.24.) AB határozat